

Testaspecten boekhoudsoftware op de testbank Normenkader betrouwbaar boekhouden

Versie: 2022-01
Door: Onderzoeksbureau GBNED

Hoewel bij de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is betracht, kan GBNED niet aansprakelijk worden gehouden voor de gevolgen van eventuele onjuistheden, (druk)fouten of onvolledigheden.

Copyright GBNED

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm, op enige wijze, hetzij door middel van druk, fotokopieën, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming door GBNED.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Keurmerk betrouwbaar boekhouden
3. Te beoordelen aspecten
4. Oordeel
5. Testverantwoording

Bijlage:

Versiebeheer van dit document

1. Inleiding

Onderzoeksbureau GBNED beoordeelt boekhoudsoftware voor kleine- en (middel)grote bedrijven. Deze software wordt dan inhoudelijk beoordeeld en de resultaten worden samengevat in een testrapport.

Of een pakket geschikt is voor een bepaalde organisatie kan voor een deel afgeleid worden aan de hand van de aanwezige financiële modules. Zo heeft de ene organisatie voldoende aan een eenvoudige grootboek, debiteuren- en crediteurenadministratie, terwijl de andere organisatie behoefte heeft aan kostenplaatsen, budgettering, consolidatie, vaste activa en een kostenverdeelstaat.

Refererend aan de "[Gids boekhoudsoftware](#)" wordt voor standaard boekhoudsoftware een onderverdeling gehanteerd naar:

1. ZZP'ers en klein MKB;
2. Middelgrote bedrijven (MKB);
3. Grote bedrijven (MKB+ en Multinationals)

Dit document is verder volledig gebaseerd op de categorie "1. ZZP'ers en klein MKB".

Voor de categorieën "2. Middelgrote bedrijven (MKB)" en "3. Grote bedrijven (MKB+ en Multinationals)", zijn in dit document geen specifieke aspecten opgenomen.

Normenkader betrouwbaar boekhouden

Onderhavig document "Testaspecten boekhoudsoftware op de testbank" is bedoeld als "normenkader betrouwbaar boekhouden" voor het beoordeling van boekhoudsoftware voor de hiervoor genoemde categorie "ZZP'ers en klein MKB". Dit laatste mede in het kader voor het in aanmerking komen van het "Keurmerk betrouwbaar boekhouden" (zie hierna).

2. Keurmerk betrouwbaar boekhouden

Als een toepassing op alle onderdelen (zie 3.A t/m 3.L in het hoofdstuk hierna) voldoende scoort mag door betreffende softwareleverancier het “**keurmerk betrouwbaar boekhouden**” gevoerd worden.

Als een leverancier het behaalde keurmerk openbaar maakt verplicht deze zich bovenstaand logo duidelijk zichtbaar op haar website te plaatsen en een link op te nemen naar www.betrouwbaarboekhouden.nl waar het volledige rapport “*Software op de testbank*” van de betreffende softwaretoepassing, is geplaatst door onderzoeksbureau GBNED. Een leverancier mag het keurmerk alleen gebruiken voor de software zoals minimaal is getest door GBNED.

Het “keurmerk betrouwbaar boekhouden” wordt verstrekt voor de duur van **maximaal 3 jaar**. Als hier aanleiding toe is (zulks ter beoordeling door GBNED) dient de leverancier direct te stoppen met het voeren van het keurmerk. Verlenging na 3 jaar is alleen mogelijk na expliciete toestemming door GBNED.

3. Te beoordelen aspecten

De te beoordelen aspecten zijn onderverdeeld naar:

- A. Contract en algemene aspecten;
- B. Ingebruikname;
- C. Gebruikersdocumentatie;
- D. Functionaliteit;
- E. Basisgegevens;
- F. Boeking;
- G. Rapportage;
- H. Robotic accounting;
- I. Zekerheid;
- J. Online samenwerken met accountant;
- K. Bediening (gebruikersgemak);
- L. Service;

Verplicht

Een (bepert) aantal kenmerken zijn noodzakelijk om een voldoende te scoren voor bepaalde onderdelen. Deze kenmerken zijn aangeduid met "VP".

A. Contract en algemene aspecten

Contract en algemene aspecten zijn als volgt onderverdeeld:

<i>Contract</i>	
Minimale contractduur	
Opzegtermijn	
Beschikbaar SLA	
<i>Kosten</i>	
Zowel eenmalige- als periodieke kosten	
<i>Systeemvereisten</i>	
Eisen besturingssysteem en/of browsersversie	
Overige benodigde software (bijvoorbeeld MS Office, PDF, ed.)	
<i>Continuïteit</i>	
Waarborgen continuïteit	
Exit strategie	

B. Ingebruikname

Als volgt onderverdeeld:

Duur van de ingebruikname	
Installatie Wizard aanmaken nieuw bedrijf)	
Handelingen aanmaken administratie	
Aanwezigheid basis rekeningschema en stamgegevens	
Aanwezigheid voorbeeldadministratie	

C. Gebruikersdocumentatie

Als volgt onderverdeeld:

Aanwezigheid gebruikershandleiding	
Aanwezigheid online helpteksten	
Vanuit schermen direct naar juiste helptekst (context gevoelig)	
Aanwezigheid index online helpteksten	
Zoeken op "zoekwoord" binnen de online helpteksten	

D. Functionaliteit

Als volgt onderverdeeld:

Grootboek	VP
Debiteuren en crediteuren	VP
BTW aangifte	VP
ICP opgave	
Kostenplaatsen of andere boekingsdimensie(s)	
Budgetten	
Vreemde valuta (debiteuren, crediteuren en eventueel grootboek)	
Facturering	VP
Herinneringen/aanmaningen debiteuren	
Afschrijvingen (Vaste activa administratie)	
Overige functies	

E. Basisgegevens

Als volgt onderverdeeld:

Nieuwe kolommen toevoegen aan tabellen (met name debiteuren)	
Dagboeken; met boekstuknummer per boekjaar	
BTW-tarieven per ingangsdatum	
Grootboekrekeningen; met blokkeren voor direct boeken	VP
Debiteuren en crediteuren via één centraal relatiebestand (CRM gedachte)	
Meerdere contactpersonen bij debiteuren (met eigen email adres)	
Relatie opzoeken via KvK-database en automatisch importeren	
Artikelen c.q. diensten voor uitgaande facturen	
Koersen vreemde valuta beschikbaar	
Overige basisgegevens	
<i>RGS</i>	
Ondersteuning Referentie Grootboekschema	VP
RGS Ready	
RGS Brugstaat	

F. Boeking

Als volgt onderverdeeld:

Periodes zelf te kiezen (bijvoorbeeld 4, 12 of 13)	
Periodes kunnen blokkeren voor boeken	
Handmatig vastleggen van boekingen (inkoop, verkoop, kas, bank, privé en memoriaal)	VP
Zoeken naar rekeningen en relaties tijdens het vastleggen van boekingen	
BTW automatisch boeken	
Aanmaken nieuwe debiteuren/crediteuren en grootboekrekeningen tijdens boeken	
Boeken in meerdere jaren en meerdere periodes	
Achteraf nog boekingen kunnen wijzigen	
Vervaldatum achteraf nog eenvoudig aan te passen	
Per boeking aanvullende notities vastleggen	
Per boeking verwijzing naar extern document; met name bij inkoopfacturen en dan bijvoorbeeld verwijzen naar een gescande factuur of PDF.	VP
Boekingsdocumenten scannen en herkennen (inkoopfacturen en kassabonnen)	
Boekingsbonnen scannen via een smartphone	
Boeken in vreemde valuta	
Overige boekingsfuncties	
<i>Jaarafsluiting</i>	
Boeken beginbalans	VP
Automatisch resultaat afgelopen boekjaar boeken (naar beginbalans nieuwe boekjaar)	
Correcties nog mogelijk na jaarafsluiting	
Historie aanwezig na jaarafsluiting (hoeveel jaren)	VP

G. Rapportage

Als volgt onderverdeeld:

Export rapportages naar Excel en/of PDF	
<i>Soorten rapportages</i>	
Proef- en saldibalans	
Kolommenbalans	
Balans (o.i.d.)	VP
Resultatenrekening (o.i.d.)	VP
Grootboekhistorie	VP
Saldilijst debiteuren en crediteuren (controle aansluiting grootboek, desgewenst via ouderdomsanalyse)	
Ouderdomsanalyse	
Financieel dashboard op smartphone	
Overige rapportages	

H. Robotic accounting

Onderstaande eigenschappen hebben betrekking op *Robotic accounting* en dan expliciet het onderdeel *Elektronische gegevensuitwisseling*. Zie ook www.roboticproof.nl voor een nadere toelichting.

Als volgt onderverdeeld:

<i>SBR</i>	
BTW aangifte via SBR/Digipoort (met ondersteuning verzamelcertificaat)	VP
ICP opgave via SBR/Digipoort (met ondersteuning verzamelcertificaat)	
<i>Elektronisch factureren</i>	
Uitgaande facturen aanmaken en verzenden in PDF-formaat (voorloper eFactureren)	
Elektronisch factureren; uitgaande facturen aanmaken en verzenden in UBL-formaat	VP
Deelgenomen UBL Ketentest	
Inkomende factuurverwerking op basis van UBL	VP
Workflow routing en autorisatie inkomende facturen	
Ondersteuning factuurscenario's (uitgaand EN inkomend): - Korting en toeslagen - ICP - Export	
<i>Betalingsverkeer</i>	
Elektronische rekeningafschriften inlezen en verwerken	VP
Automatische bankkoppeling	
<i>Overige gegevensuitwisseling</i>	
Gegevens op basis van API's uitwisselen met toepassingen van derden	
API's beschikbaar voor derden	

I. Zekerheid

Wij proberen de software zoveel mogelijk functioneel te beoordelen uit oogpunt van de ondernemer en juist niet op basis van een onuitputtelijke lijst van accountantscontroles en beveiligingsaspecten. Dit laatste laten we graag over aan daartoe gespecialiseerde IT-Auditors.

Als volgt onderverdeeld:

<i>Beveiliging</i> (We testen nadrukkelijk <u>niet</u> zelf de inbraakgevoeligheid van het systeem en andere beveiligingsaspecten, zoals gespecialiseerde IT-Auditors dat doen. Dat laten wij graag over aan deze gespecialiseerde bedrijven).	
Inloggen met gebruikerscode, wachtwoord en extra authenticatiemiddel	
Berichtenverkeer beveiligd (via https)	VP
Beveiliging van opgeslagen data	
Sessiecontrole (automatisch uitloggen na xx seconden)	VP
Hostingpartner gecertificeerd	
Elders getest, q.q. gecertificeerd.	
<i>Foutgevoeligheid</i>	
Pakket afbreken en probleemloos weer opstarten (het gaat hier dus niet om eventuele harde bugs, zie daarvoor "bediening")	VP
<i>Functioneel</i>	
XML Auditfiles (XAF) minimaal vanaf versie 3.2	
Inzoomen op mutaties en oorspronkelijke boeking vanuit balans, rekening en relatie	
Voorloopgegevens (selectiegegevens) op overzichten	
BTW aangifte sluitend houden cumulatief	
Relaties en rekeningen niet meer kunnen verwijderen als er eenmaal een transactie op heeft plaatsgevonden (al dan niet in het verleden). Dus ook niet als saldo 'nul' is, maar er wel transacties in het verleden zijn geweest.	VP
BTW nummer verificatie	
IBAN verificatie	
Overige aspecten.	
<i>AVG</i>	
Recht op inzage van persoonsgegevens	
Verwijderen gegevens na wettelijke bewaartermijn (veelal 7 jaar)	
Anonimiseren van gegevens (niet meer terug te draaien)	
Pseudonimiseren van gegevens (wel terug te draaien)	
Overige aspecten.	

J. Online samenwerken met accountant

Als volgt onderverdeeld:

Berichten klaarzetten door accountant voor cliënt en andersom	
---	--

Periodes apart blokkeren voor cliënt	
Accountant kan zien welke boekingen cliënt heeft gemaakt (bijv. door status)	
BTW aangiftes klaarzetten door accountant en vervolgens goedkeuren door cliënt	

K. Bediening

Als volgt onderverdeeld:

Logische menu indeling	
Consistente opbouw uitvoer (scherm en printer)	
Consistente keuzes binnen alle functies	
Sorteermogelijkheden uitvoer op scherm	
Geen harde fouten (afbreken programma's)	VP
Layout maning en factuur door gebruiker aan te passen	
<i>Systeembeheer</i>	
Automatische backup	
Gebruiker zelf backup maken en downloaden. Welk formaat.	
Kopiëren administratie	

L. Service

Als volgt onderverdeeld:

Bereikbaarheid helpdesk	
Onderhoudsabonnement extra kosten	
Bellen naar helpdesk mogelijk	
Mailen naar helpdesk mogelijk	
Openingstijden helpdesk	
Customerportal via internet	
<i>Versiebeheer</i>	
Komen nieuwe versies op bepaalde data uit?	
Worden gebruikers vooraf geïnformeerd over updates?	
Zijn er telkens duidelijke release notes beschikbaar?	

4. Oordeel

Onze beoordeling wordt vastgelegd in een testrapport dat afgesloten wordt met een oordeel

Voorafgaand aan het oordeel geven we ook mogelijke aanbevelingen aan de leverancier voor toekomstige ontwikkeling. Dit om zo volledig mogelijk te rapporteren.

Waardering per onderdeel

Per onderdeel hanteren we de hiervoor genoemde aspecten en eigenschappen die mede bepalend zijn voor de *beoordeling per onderdeel*. We zeggen met nadruk "mede bepalend", omdat we tijdens het testen zelf ook bepaalde constatering doen die bepalend kunnen zijn voor de beoordeling van een onderdeel.

Keurmerk betrouwbaar boekhouden

Als een toepassing op alle onderdelen voldoende scoort mag het "**keurmerk betrouwbaar boekhouden**" gevoerd worden (zie hoofdstuk 2 van dit document).

De beoordeling ziet er dan als volgt uit:

Contract en algemene aspecten	
Ingebruikname	
Gebruikersdocumentatie	
Functionaliteit	
Basisgegevens	
Boeking	
Rapportage	
Robotic accounting	
Zekerheid	
Online samenwerken met accountant	
Bediening (gebruikersgemak)	
Service	

5. Testverantwoording

Onderzoeksbureau GBNED werkt (deels) met een aantal voor gedefinieerde testscenario's. Op deze wijze wordt zoveel mogelijk tot gelijkwaardige en representatieve testresultaten gekomen.

Voor het beoordelen van inkomende factuurverwerking op basis van UBL wordt bij deze versie standaard gebruik gemaakt van de UBL Ketentest "Referentiefactuur 20170102", met meerdere BTW percentages, regel-, factuurkorting en een toeslag op factuurniveau. Deze factuur is openbaar beschikbaar via www.ublketentest.nl.

Andere testscenario's betreffen praktijkvoorbeelden uit de boekhouding van GBNED zelf en zijn niet openbaar voor derden. Van sommige (keten)functies kan alleen het bestaan vastgesteld worden en niet de feitelijke werking. Een voorbeeld van dit laatste is het automatisch indienen van een BTW-aangifte via Digipoort aan de Belastingdienst.

Bijlage

Versiebeheer van dit document

Versie 2022-01

Wijzigingen t.o.v. vorige versie [2020-01](#) zijn als volgt:

Te beoordelen aspecten (hoofdstuk 3):

1. Onderdeel E “Basisgegevens”;
Uitgebreid met RGS eigenschappen, te weten:
 - Ondersteuning Referentie Grootboekschema. Met aanduiding VP (verplicht).
 - RGS Ready.
 - RGS Brugstaat.

De volgende eigenschap is verwijderd (kwam feitelijk dubbel voor):

- Woonplaats op basis van postcodetabel bepalen

2. Onderdeel F “Boekingen”;
De volgende eigenschappen zijn verwijderd:
 - Saldocontrole Kas en bank.
 - Afletteren openstaande posten.

Versie 2020-01

Wijzigingen t.o.v. vorige versie [2018-01](#) zijn als volgt:

Te beoordelen aspecten (hoofdstuk 3):

1. Onderdeel C “Gebruikersdocumentatie”;
Tekst “Aanwezigheid gebruikershandleiding met index”,
aangepast in:
“Aanwezigheid gebruikershandleiding”.
2. Onderdeel D “Functionaliteit”,
Uitgebreid met:
“Kostenplaatsen of andere boekingsdimensie(s)”.
3. Onderdeel F “Boekingen”,
“Keuze tussen kas- en factuurstelsel” verwijderd.

Overige aanpassingen:

1. Hoofdstuk 2 “Keurmerk betrouwbaar boekhouden”;
De waardering per onderdeel op een schaal van 1 t/m 5 is vervallen. Dit is nu als volgt verwoord:
Als een toepassing op alle onderdelen (zie 3.A t/m 3.L in het hoofdstuk hierna) voldoende scoort mag door betreffende softwareleverancier het “**keurmerk betrouwbaar boekhouden**” gevoerd worden.
2. Hoofdstuk 4 “Oordeel”;
Aangepast overeenkomstig hetgeen hiervoor genoemd over de waardering per onderdeel, i.p.v. de cijferbeoordeling op een schaal van 1 t/m 5.

3. Hoofdstuk 5 “Testverantwoording”;
De aanduiding “testscripts” is vervangen door “testscenario’s”.

Versie 2018-01

Wijzigingen t.o.v. vorige (eerste) versie [2017-01](#) zijn als volgt:

1. Een (beperkt) aantal kenmerken zijn noodzakelijk om een voldoende (score 3 op een schaal van 1 tot 5) te scoren voor bepaalde onderdelen. Deze kenmerken zijn sinds versie 2018-01 aangeduid met “VP”.
2. Het “keurmerk betrouwbaar boekhouden” wordt verstrekt voor de duur van *maximaal 3 jaar*. Verlenging na 3 jaar is alleen mogelijk na expliciete toestemming door GBNED.
3. Onderdeel E “Basisgegevens”;
Uitgebreid met het volgende kenmerk:
 - Relatie opzoeken via KvK-database en automatisch importeren.De volgende eigenschappen zijn verplaatst naar onderdeel I “Zekerheid”:
 - BTW nummer verificatie.
 - IBAN verificatie.
4. Onderdeel F “Boeking”;
Uitgebreid met het volgende kenmerk:
 - Keuze tussen kas- en factuurstelsel.
5. Onderdeel G “Rapportage”;
Tekst “*Saldilijst debiteuren en crediteuren (controle aansluiting grootboek)*”, uitgebreid naar:
“*Saldilijst debiteuren en crediteuren (controle aansluiting grootboek, desgewenst via ouderdomsanalyse)*”.
6. Onderdeel I “Zekerheid”;
Onder “*Beveiliging*”:
 - “*Encryptie*” aangepast in “*Beveiliging*”.Onder “*Functioneel*” uitgebreid met de volgende kenmerken:
 - BTW aangifte sluitend houden cumulatief.
 - Relaties en rekeningen niet meer kunnen verwijderen als er eenmaal een transactie op heeft plaatsgevonden (al dan niet in het verleden). Dus ook niet als saldo ‘nul’ is, maar er wel transacties in het verleden zijn geweest.
 - BTW nummer verificatie.
 - IBAN verificatie.“AVG” nieuw opgenomen met enkele kenmerken.
7. Onderdeel J “Online samenwerken met accountant”;
Typefout gecorrigeerd (vervolgens i.p.v. volgens) in de volgende tekst:
“*BTW aangiftes klaarzetten door accountant en vervolgens goedkeuren door cliënt*”.
8. Informatie over het Keurmerk Betrouwbaar boekhouden is verplaatst van hoofdstuk “*Oordeel*” naar het aparte hoofdstuk “*Keurmerk betrouwbaar boekhouden*”. Inhoudelijk is er niet veranderd t.a.v. het keurmerk.